

ПСИХОЛОГІЯ СІМ'Ї

Викладач - кандидат психологічних наук, доцент Яцюк Наталія Олександрівна

Кількість кредитів - 3

Семестр 6

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «**Психологія сім'ї**» спрямована на формування психологічної та професійної компетентності майбутнього фахівця в галузі викладання дисциплін психологічного циклу, здатного до саморозвитку, систематизації отриманих знань та застосування їх на практиці.

У ході викладання дисципліни передбачається ознайомлення здобувачів вищої освіти із складним соціально-психологічним феноменом сімейних взаємин – від історії сімейної психології до підготовки молоді до сімейного життя.

Навчальна дисципліна призначена для здобувачів вищої освіти за 1 освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 013 Початкова освіта.

Мета вивчення дисципліни «Психологія сім'ї» полягає у формуванні загальних та фахових компетентностей передбачених освітньою програмою.

Завдання курсу:

- поглиблення, розширення та інтеграція знань здобувачів у галузі психології сім'ї;
- засвоєння студентами знань про еволюцію шлюбно-сімейних стосунків, особливості життєвого циклу сім'ї, чинники дестабілізації шлюбно-сімейних взаємин;
- формування знань та вмінь систематично оперувати напрацюваннями психології сім'ї як науки, а також послуговуватись ними у розв'язанні актуальних питань власної життєдіяльності;
- практичне опанування студентами різних форм використання знань з психології сім'ї у сучасному соціумі;

- формування у студентів наукового світогляду та переконань, які сприяли б системному підходу до аналізу закономірностей функціонування сім'ї.

Очікувані результати вивчення курсу

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1. Здатність до навчання, розвитку продуктивного (абстрактного, образного, дискурсивного, креативного) мислення. Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності. Здатність до самокритики і сприймання конструктивної критики. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-2. Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційноділовому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

ЗК-4. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства прав і свобод людини та громадянина в Україні. Здатність зберігати та

примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність цінувати та поважати різноманітності й мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

ЗК-8. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання учнів початкової школи, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами. Здатність приймати обґрунтовані рішення в педагогічному середовищі та діяти в нових ситуаціях.

ЗК-9. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, які забезпечують процес розвитку й саморозвитку, сприяють творчому підходу до освітнього процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

ЗК-10. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі закладу освіти та створення психологопедагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК-12. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК-14. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК-16. Здатність організовувати і надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК-17. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

Програмні результати навчання

ПР- 11. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР-12. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР-13. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР-14. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ПР-15. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР-16. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій. Складати та реалізовувати програму

психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР-19. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності педагога та психолога.

ПР-20. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щосереди, з 10.00 до 13.00.

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щоп'ятниці з 12.00 до 16.00.

Е-mail викладача: nataliia.yatsiuk@rshu.edu.ua